

De roosvensters van de Notre-Dame te Parijs

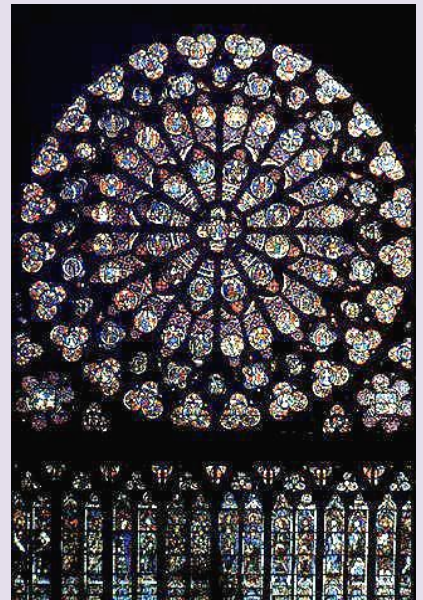
Een roosvenster is een cirkelvormig gebrandschilderd glas dat bij sommige romaanse kathedralen, maar vooral bij kerken uit de gotiek te vinden is. Het roosvenster bestaat uit maaswerk met daartussen vaak glas in lood.

De drie roosvensters van de Notre-Dame van Parijs is één van de grootste meesterwerken van de Christelijke kunst. Het zuidelijke venster was een geschenk van koning Louis. Het is ontworpen door Jean de Chelles en Pierre de Montreuil. De eerste constructiemeester van de kathedraal, Jean de Chelles legde de eerste steen van de zuidelijke kruisbeuk in 1258. Het zuidelijke roosvenster is het centrale element dat uittorent boven de zuidbeuk. Het werd gemaakt in 1260 als een tegenhanger van het noordelijke roosvenster dat werd gebouwd in 1250. De twee venster zijn beide 12.90 meter in diameter en, als je het kozijn meerekent, bijna 19 meter hoog. Het zuidelijk venster heeft vierentachtig ruiten verdeeld over 4 cirkels. De eerste cirkel heeft 12 medaillons en de tweede 24 medaillons. De derde cirkel is gemaakt van 24 vierlobbige ruiten. De vierde cirkel is gemaakt van 24 drielobbe medaillons. Dit venster wordt gekenmerkt door het symbolische cijfer 4, samen met zijn vermenigvuldiging naar 12 en 24. Dit venster is door de eeuwen heen meerdere malen beschadigd. Nadat het in elkaar gedrukt werd doordat het metselwerk uitzette werd het gerestaureerd tussen 1725 en 1727. Helaas werd het werk slecht uitgevoerd. Nadat het dan ook nog beschadigd werd door een brand tijdens de revolutie van 1830 moest het opnieuw gebouwd worden. Men begon hieraan in 1861. Omdat het metselwerk ernstig was verzaakt, herbouwde men de hele zuidbeuk en werd het roosvenster 15° gedraaid waardoor het een verticale en een horizontale as kreeg wat voor een betere samenvoeging zorgde met het stenen kantwerk. Een meesterglaswerker restaureerde het 13^e eeuwse gebrandschilderde glas en stelde de vermiste medaillons weer samen in de geest van het authentieke venster.

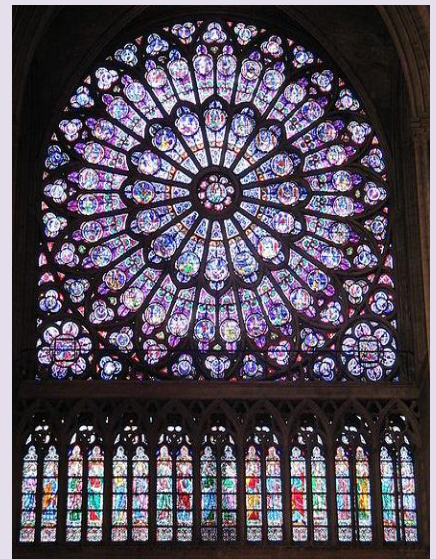
Het zuidelijke roosvenster is gewijd aan het Nieuwe Testament. De dominante kleur in dit venster is rood. Op het venster staat afgebeeld: de gelukzalige eeuwigheid. In het midden is Jezus Christus als rechter te zien met daaromheen de twaalf apostelen, de heiligen en de engelen van het paradijs. Afgebeeld zijn o.a. sint Laurentius met zijn rooster, sint Denis, de eerste bisschop van Parijs, die zijn hoofd draagt, Pothin bisschop van Lyon, Margaretha en de draak, Blanche en de twee leeuwen, sint George, sint Ambrosius en sint Eustatius. In dit roosvenster bevinden zich nog enkele stukjes gebrandschilderd glas uit de 13e eeuw.

Het noordelijke roosvenster (1250) is gewijd aan het Oude Testament. De dominante kleur in dit venster is paars. Op het venster staat afgebeeld: de lange nacht van Israël wachtend op de Messias. In het midden is een medaillon van de Maagd en het Kind te zien. Daaromheen zijn 80 medaillons verdeeld in drie cirkels te zien, waarin 80 verschillende figuren worden afgebeeld. De binnenste cirkel is gewijd aan de 16 profeten en de buitenste twee cirkels aan koningen, rechters en hoge priesters.

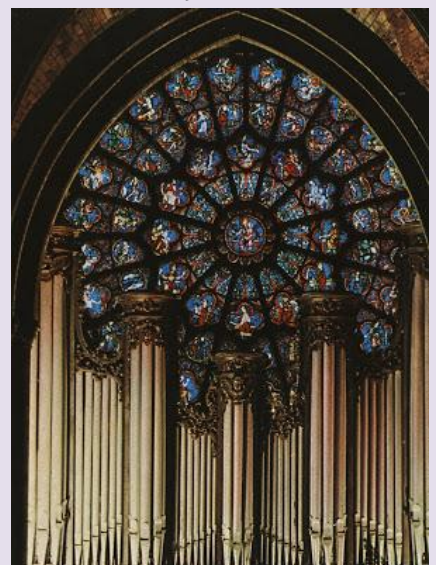
Het westelijke roosvenster bestaat uit drie cirkels en een medaillon in het midden met de Maagd en het Kind. De binnenste cirkel laat de twaalf profeten zien die de geboorte van Jezus aankondigden. En in de buitenste twee cirkels zijn bovenaan de twaalf deugden met daartegenover de twaalf ondeugden/zonden te zien en onderaan de maandelijkse bezigheden met daartegenover de twaalf tekens van de dierenriem. Het twaalfde teken, wat drie (heilige drie eenheid) keer vier (symbool voor de mens) is, staat weer symbool voor de geboorte van Jezus.

Het zuidelijke roosvenster

Het noordelijke roosvenster

Het westelijk roosvenster